

Zprávy z České

FASANK
V ČESKÉ 14.2.

2026

13:00 - MASOPUSTNÍ PRŮVOD OD SOKOLOVNY
ZA DOPROVODU CM PRIMÁŠ
ZAKONČENÝ BESEDOU A POCHOVÁNÍM BASY
19:00 - OSTATKOVÁ ZÁBAVA S KAPELOU NOTA BENE
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Dětský KARNEVAL

28. 2. 2026

OBCNÍ SOKOLOVNA

ZVEME DĚTI A RODIČE NA ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE.

NAPLNĚNÉ HRAMI, TANCEM A ZÁŽITKY.

VSTUP OD 15.30H.

ZAČÁTEK PROGRAMU 16.00H

KONEC 18.00H

PORÁDÁ OBEC ČESKÁ

Důležitá oznámení

POPLATKY na rok 2026

Místní poplatek za svoz komunálního odpadu je dle Obecně závazné vyhlášky obce Česká (OZV o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství č.2/2024) stanoven na **1000,- Kč/osoba/rok**. Sazba poplatku ze psů je 200,- Kč.

Splatnost: **od 1.2. do 31.3.2026**

Poplatky jsou vybírány následovně:

1. v hotovosti nebo platební kartou

na Obecním úřadě Česká od pondělí 2. 2. 2026

v úřední dny Po, St 7.30 – 12.00 hod. 13.00 – 17.00 hod.

2. platbou na účet obce

č.ú. 1348822309/0800,

specifický symbol je číslo popisné domu, evidenční chaty,

variabilní symbol je 1340 (platba odpad)

1341 (platba pes)

Každý poplatek je nutno zasílat za jednotlivé osoby s přesnou identifikací.

Pokud využijete bezhotovostní platbu, a došlo u Vás ke změně (např. změna v počtu členů domácnosti, úhyn psa, atd.), je nutné ji do 15 dnů nahlásit na Obecní úřad Česká.

Poplatníkem poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je:

- a) fyzická osoba přihlášená v obci
- b) vlastník nemovité věci, zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce, spoluvlastníci nemovité věci jsou povinni platit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně

Od poplatku je osvobozena osoba, která je přihlášená v obci a je dítětem, a to do konce kalendářního roku, ve kterém se narodilo.

ZAHRADNÍ KOMPOSTÉRY

Obec Česká daruje občanům obce poslední zelené zahradní kompostéry 450 l do vyskladnění.

Informace pro zájemce na telefonu: 776 400 836

OBEC ČESKÁ 2025

mobilní svoz odpadů

Přistavení kontejnerů proběhne
v sobotu 18. dubna 2026 od 8.00 do 11.00 hodin.
u Obecního úřadu Česká.

**Co lze odevzdat
při mobilním svozu:**

Velkoobjemový odpad -

rozměrné odpady z domácností - koberce, starý nábytek....

Nebezpečný odpad -

oleje, brzdové kapaliny, barvy, ředidla a jiné chemikálie, včetně znečištěných obalů z těchto odpadů, akumulátory, monočlánky, hnojiva, čistící prostředky, elektrospotřebiče z domácností atd.

Co nelze odevzdat při mobilním svozu:

eternitové a azbestové předměty, léky, pneumatiky

x41
 Odjezdy ze zastávky **IVANOVICE, Globus**
 směr **VRANOV, myslivna**
Zóna 101

- ↓ IVANOVICE, GLOBUS
 2 Příjezdová (z)
 3 Kouty (x)
 5 Máčova (z)

Zóna 310

- 6 Česká, Nádvahy (z)
 8 Česká, Hlavní (x)
 8 Česká, křižovatka (z)
 10 Česká, železniční stanice (z)
 11 Lelekovice, u Hrazdírů (z)
 12 Lelekovice, škola (z)
 13 Lelekovice, náves (x)
 15 Lelekovice, u křiže (z)
 20 Vranov, křižovatka (z)
 23 VRANOV, MYSLIVNA

z : zastávka celodenně na znamení
 x : zastávka v prac.dnech od 19 do
 6 hodin, v sobotu a neděli
 celodenně na znamení

PRACOVNÍ DNY**NEPLATÍ 30.1., 16.2. – 20.2.,****2.4., 29.6. – 31.8., 29.10. – 30.10. A 16.11.2026**

0	
1	
2	
3	
4	P43L
5	P13L P28L P43
6	P13L P28L P43
7	P13L P28L P43
8	P13L
9	08L
10	08S
11	08L
12	08S
13	08L P43
14	11L P43
15	P13L P43
16	P13L P43v
17	P13L P43
18	11L P43L
19	11L
20	08S
21	08L
22	08L
23	

PRACOVNÍ DNY PRÁZDNINY
PLATÍ 30.1., 16.2. – 20.2., 2.4.,
29.6. – 31.8., 29.10. – 30.10. A 16.11.2026
SOBOTA + NEDELE
PLATÍ TAKÉ VE DNECH STÁTEM
UZNANÝCH SVÁTKŮ
 (24.12. PŘÍBLIŽNĚ DO 16 HOD., 31.12. DO 20 HOD.)

1		
2		
3		
4	P43L	
5	P13L P28L P43	
6	P13L P43	
7	P13L P43	08L
8	P13L	08S
9	08L	08
10	08S	08
11	08L	08
12	08S	08
13	08L P43	08
14	11L P43	08
15	P13L P43	08
16	P13L P43v	08
17	P13L P43	08
18	11L P43L	08v
19	11L	08L
20	08S	08S
21	08L	08L
22	08L	08L
23		

V noci, v pracovní dny do 7 a od 18 hodin
 a v nepracovní dny celodenně jsou jízdní doby
 přibližně o 10 až 20 % kratší.

L : jede jen po zastávku **Lelekovice, u křiže**P : odjezd od zastávky **Příjezdová**S : ze zastávky **Lelekovice, u křiže** pokračuje do zastávky **Vranov, smyčka**v : v zastávce **Vranov, křižovatka** zastavuje pouze pro vystupování

š : Všechny spoje zajišťuje nízkopodlažní vozidlo.

Dopravce: Dopravní podnik města Brna, a.s., Hlinky 151, 656 46 Brno, www.dpmb.cz
 Informace o IDS JMK: tel. 5 4317 4317, www.ids.jmk.cz

Platí od 30.01.2026

x41

Odjezdy ze zastávky **VRANOV, myslivna**
směr **IVANOVICE, Globus**

Zóna 310

- ↓ VRANOV, MYSLIVNA
1 Vranov, křižovatka (z)
7 Lelekovice, u kříže (z)
9 Lelekovice, náves (x)
10 Lelekovice, škola (z)
11 Lelekovice, u Hrazdírů (z)
12 Česká, železniční stanice (z)
12 Česká, křižovatka (z)
14 Česká, Hlavní (x)
15 Česká, Nádavky (z)

Zóna 101

- 17 Mácova (z)
18 Kouty (x)
18 Příjezdová (z)
20 Maříkova (z)
22 IVANOVICE, GLOBUS

z : zastávka celodenně na znamení
x : zastávka v prac.dnech od 19 do
6 hodin, v sobotu a neděli
celodenně na znamení

PRACOVNÍ DNY

NEPLATÍ 30.1., 16.2. – 20.2.,
2.4., 29.6. – 31.8., 29.10. – 30.10. A 16.11.2026

0	
1	
2	
3	
4	L32P
5	L02P 10P L32P
6	L02P L17P 25P L47V
7	L02P 10P L32P
8	L02P 28
9	L35
10	S29
11	L35
12	S29
13	L32P
14	25P
15	L02P 25P
16	L02P 25P
17	L02P 25
18	25P
19	L35
20	S29
21	L34
22	
23	

PRACOVNÍ DNY PRÁZDNINY

PLATÍ 30.1., 16.2. – 20.2., 2.4.,
29.6. – 31.8., 29.10. – 30.10. A 16.11.2026

SOBOTA + NEDĚLE

PLATÍ TAKÉ VE DNECH STÁTEM
UZNANÝCH SVÁTKŮ
(24.12. PŘÍBLIŽNĚ DO 16 HOD., 31.12. DO 20 HOD.)

1	
2	
3	
4	L32P
5	L02P 10P L32P
6	L02P 25P
7	L02P 25P
8	L02P 28
9	L35
10	S29
11	L35
12	S29
13	L32P
14	25P
15	L02P 25P
16	L02P 25P
17	L02P L32P
18	25P
19	L35
20	S29
21	L34
22	
23	

L34
S29
L35
25
25
25
25
25
25
25
L35
S29
L34

V noci, v pracovní dny do 7 a od 18 hodin
a v nepracovní dny celodenně jsou jízdní doby
přibližně o 10 až 20 % kratší.

L : odjezd od zastávky **Lelekovice, u kříže**

P : ze zastávky **Česká, Nádavky** jede přímo k zastávce **Příjezdová**, odkud pokračuje zpět směr **Česká**

S : odjezd od zastávky **Vranov, smyčka** (jízdní doba Vranov, smyčka - Lelekovice, u kříže = 6 minut)

V : jede jen po zastávku **Mácova** a dále jako linka **41** do zastávky **Vozovna Medláňky**

š : Všechny spoje zajišťuje nízkopodlažní vozidlo.

Dopravce: Dopravní podnik města Brna, a.s., Hlinky 151, 656 46 Brno, www.dpmb.cz
Informace o IDS JMK: tel. 5 4317 4317, www.idsjmk.cz

Platí od 30.01.2026

**Děkujeme všem štědrým přispěvatelům
za dary do Tříkrálové sbírky.
Celkem se vybralo 33 240,- Kč**

Poděkování

Srdečně děkujeme neformálnímu sdružení jarmarečníků, kterým se podařilo na charitativním jarmarku 23.11.2025 v sokolovně v České vybrat krásnou částku 143 074,- Kč na naši sbírku SOS Ukrajina.

Váš příspěvek bude věnován na humanitární pomoc, rekonstrukci válkou zmítané Ukrajiny a podporu jejích obyvatel.

Zaměřujeme se na humanitární podporu, opravy domů a obnovu kritické infrastruktury. Obnovujeme školy, budujeme digitální vzdělávací centra i třídy v metru, kde není jiná bezpečná možnost výuky. Nadále se chceme věnovat i ochraně duševního zdraví, podpoře lidskoprávních organizací dokumentujících válečné zločiny a obraně svobodného a nezávislého informačního prostoru.

Děkujeme, že pomáháte s námi!

www.clovekv tisni.cz

WORKSHOP: JAK MLUVIT S DOSPÍVAJÍCÍMI?

Máte doma dospívajícího a občas máte pocit, že mluvíte každý jiným jazykem? Někdy stačí jedna věta a atmosféra doma by se dala krájet. Přijďte zjistit, jak to změnit! Zveme vás na workshop pod vedením zkušeného lektora **Čestmíra Šťastného**, kde se naučíme stavět mosty tam, kde doted' byly zdi.

- **Kdy:** 10. února a 24. února (vždy 16.30 – 18.00)
- **Kde:** Komunitní centrum Česká (Česká 83)
- **Cena:** 400 Kč / jedno setkání

Přijďte sdílet své zkušenosti a načerpat inspiraci. Malé změny v komunikaci mohou přinést velké výsledky ve vašem vztahu s dětmi.

Přihlášky: E-mailem na **ceskakc@gmail.com** nebo naskenováním QR kódu z plakátů v obci.

ROZMLUVTE SE ANGLICKY V KOMUNITNÍM CENTRU!

Chcete se konečně zbavit ostychu a začít plynule mluvit? Hledáte kurzy pro mírně pokročilé, kde se nebudete schovávat v davu? Naše lekce v Komunitním centru Česká jsou postaveny na třech pilířích: **malé skupinky** (max. 6 osob), **důraz na mluvení** bez nudných učebnic a **zkušební lekce ZDARMA**.

Vyberte si svůj termín a lektora:

- **ÚTERÝ s Václavem Hemerkou** (18.15–19.15 nebo 19.15–20.15) Václav učí přes 15 let, vystudoval lektorství na MU a aktuálně působí v centru English4all.
- **ČTVRTEK s Alešem Sovou** (17.30–18.30 nebo 18.30–19.30) Aleš má více než 20letou praxi, certifikáty Cambridge a bohaté zkušenosti z dlouhodobého pobytu v zahraničí.

Cena a podmínky: Cena je **240 Kč / hodina**. První lekce je zdarma, následně se hradí blok 10 lekcí přímo lektorovi. Skupina se otevírá při min. počtu 4 osob.

Máte zájem? Pište na: **ceskakc@gmail.com**, nebo **QR kód na letáčku**.

Bc. Jana Šťastná
koordinátor KC Česká
607 170 464
ceskakc@gmail.com

WORKSHOP KOMUNIKACE

JAK MLUVIT S
DOSPÍVAJÍCÍM?

10. A 24.
ÚNORA

16.30 – 18.00

KOMUNITNÍ
CENTRUM ČESKÁ
ČESKÁ 83

LEKTOR ČESTMÍR ŠŤASTNÝ
CESKAKC@GMAIL.COM

CHCETE SE ZLEPŠIT V ANGLIČTINĚ?

KURZY PRO MÍRNĚ POKROČILÉ A
POKROČILÉ

KOMUNITNÍ CENTRUM ČESKÁ

ČESKÁ 83

LEKTOŘI
VÁCLAV HEMERKA
A
ALEŠ SOVA

Cena 240 Kč/hodina, hradí se vždy 10 lekci

úterý 18.15 - 19.15 hod

čtvrtek 17.30 - 18.30 hod

čtvrtek 18.30 - 19.30 hod

Přihlášení

ceskakc@gmail.com

DESKOHRANÍ

PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

**KOMUNITNÍ
CENTRUM ČESKÁ**

V NEDĚLI 22. 3. 2026

OD 16.00

**PŘIJĎTE SI ZA NÁMI ZAHRÁT...MÁME PRO
VÁS NACHYSTÁNY NOVÉ DESKOVÉ HRY,
DROBNÉ OBČERSTVENÍ**

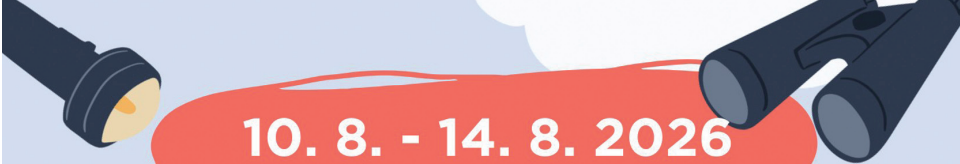
VSTUPNÉ ZDARMA

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

BRÁNA BRNĚNSKA, z.s.
místní akční skupina

10. 8. - 14. 8. 2026

Průměstský tábor

ŠITÍ, VÝTVARNÉ TVOŘENÍ

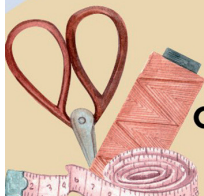
**KOMUNITNÍ CENTRUM ČESKÁ
ČESKÁ 83**

**VĚK 6 - 14 LET, BUDEME ŠÍT NA ŠICÍCH
STROJÍCH, MALOVAT, TVOŘIT.
DOPOLEDNE TVOŘENÍ, ODPOLEDNE
POHYBOVÉ AKTIVITY, 1 DEN VÝLET.**

**CENA 3 200 KČ, SOUČÁSTÍ JE
STRAVA, MATERIÁL**

**INFO + PŘIHLÁŠENÍ:
CESKAKC@GMAIL.COM, 607 170 464**

JÓGA

Pro zdravá záda, pevné tělo a klidnou mysl

Sedíte často u počítače? Chybí vám pohyb? Sportujete, a přesto vás trápí bolest? Možná jen potřebujete to správné protažení a zpevnění zároveň.

Zařaďte pravidelnou jógu do svého života. Neřeší jen následky (bolest), ale zaměřuje se na příčinu – zkrácené svaly, slabý střed těla a stres. Přijďte to vyzkoušet!

Těší se na Vás:

Lucie Hřebíčková (akreditovaná lektorka jógy)

KDY A KDE?

- 📍 Komunitní centrum v České
- ÚTERÝ: 18:00 – 19:00 (Jóga)
- ČTVRTEK: 18:00 – 19:15 (Restorativní jóga)

 Pomůcky jsou k dispozici na místě.

 Rezervace: www.luciejoga.cz

 Kontakt: lucie.hrebickova@gmail.com

KLAS – Klub aktivních seniorů v České

Program setkání na leden – červen 2026

KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ

12.1.2026	Téma: Rok 2026 v Brně-významné akce
26.1.2026	Beseda o Americe s pí. Hájkovou
2. 2.2026	Téma: Pohyb a stárnutí
9. 2.2026	Masopust – hospůdka Pod lípou
16.2.2026	Vycházka
2. 3.2026	Téma: Velikonoce - tradice
9. 3.2026	Oslava MDŽ s Klasem Lelekovice
16.3.2026	Vycházka
30.3.2026	Příprava na Velikonoce – barvení vajíček
1. 4.2026	Velikonoce s dětmi z MŠ Česká
13.4.2026	Téma: Slavné brněnské vily
27.4.2026	Vycházka
4. 5.2026	Téma: Letní pranostiky
18.5.2026	Vycházka
1. 6.2026	Téma: Bařův kanál
18.6.2026	Jednodenní zájezd
29.6.2026	Grilování v sokolovně

Setkání se konají v klubovně v komunitním centru od 16 hodin.

Ledové radosti

Zimní radovánky mají své neopakovatelné kouzlo. U nás na venkově, přírodě nadosah, tím spíš. Vždy, když napadlo dost sněhu, nebylo co řešit – rychle nasadit lyže, vytáhnout sáně nebo boby a honem někam na svah. Na zahradu, na pole nebo na dobrodružnější slalom mezi stromy do lesa... Pokud sněhová nadílka nebyla, těšili jsme se aspoň, až přituhne a budeme moct bruslit. Nejlépe, když bylo obojí – sníh i led, a mohli jsme zimní zábavy střídat. Kousek zamrzlé hladiny rybníka v Hluku nebo nastříkaného hřiště u sokolovny skýtal za mého dětství nekonečný prostor k zábavě – hráli jsme hokej, honěnou, holky se pokoušely o krasobruslení... dokud nás tma nebo pozdní hodina nevyhnala. Mladší ročníky pamatují zase bruslení za kapličkou, ti starší chodili pro změnu i na zamrzlý Broďák a kromě Hluku i do Lelekovic na rybník Alexák nebo na Poňavu. A kde byla nějaká větší louže, hned se využila.

Poslední roky jsou ale zimy dost mírné. Když napadne sníh, druhý den roztaje a podobně je to i s ledem. V Lelekovicích po dlouhé době aspoň stihli nastříkat kluziště na Poňavě, ale obleva na sebe opět nenechala dlouho čekat. Snad ještě přituhne. Pojd'me zatím trochu zavzpomínat na staré časy.

Možná budete stejně jako já překvapení, že za vznik rybníka v Hluku vlastně můžou tak trochu bruslaři, respektive kluci, kteří toužili po pořádné ledové ploše. Kdo by nevěděl, který rybník to je, najde ho na *mapách.cz* pod označením Ledňáček. Těžko říct, koho toto jméno napadlo, nikdy mu tak nikdo neřekl, zřejmě se tu vyřádila nějaká novodobá romantická duše. Chodilo se zkrátka vždycky do Hluku. Dřív ale místo vypadalo hodně jinak, žádný rybník tam nebyl. Cesta, která dnes vede po mostě, vedla kdysi pod ním, při potoce. Most tu zůstal ještě z časů staré Tišnovky, kdy po něm vedla trať. Prakticky po celé trase meandrující Ponávky z Lelekovic až k Vránovu mlýnu bývaly na obou březích menší či větší louky, takže údolím jezdily vozy pro seno.

V místech, kde je dnes vyvýšený břeh rybníka, býval záliv. Ponávka se tam přirozeně rozlévala a tam bývalo původní přírodní kluziště, kam drobotina z České chodila bruslit. Později tam Kovolit'áci navezli použitý materiál, takže zátoka zmizela a vznikla současná široká plocha, dorovnaná až do výše původního železničního náspu staré Tišnovky. Ta je tedy uměle vytvořená, přirozeně lesnatý svah klesal až na úroveň potoka dole pod dnešní cestou.

Naši vynalézaví hoši generace mého tat'ky (1943) ale nebyli s velikostí přírodního kluziště úplně spokojení a rozhodli se Ponávce s rozléváním trochu

*Původní kluziště na přirozeně rozlité Ponávce v Hluku, ještě před vznikem rybníka.
V pozadí je vidět násep, po kterém vedla stará Tišnovka, v popředí p. Spáčilová*

pomoci. Tím vlastně položili základ rybníka v Hluku, dnes tedy „Ledňáčku“. Cestu Ponávce zatarasili pod mostem hrází, kterou vystavěli až do výše asi půl metru nad úroveň louky. Použili k tomu kůly, desky, kameny, drny k utěsnění, dotáhli třeba i staré dveře, co kde sehnali... A tak byl rybník poprvé napuštěn. Co na tom, že síla vodní masy nakonec nepevnou hráz prorazila a přitom strhla i cestu vedle potoka. Průkopnická myšlenka udělat zde rybník se uchytila, časem si jí chopily ruce profesionálů a vznikla hráz pod mostem, jak ji známe dnes. Kdysi jsme se v Hluku i koupávali, na travnaté ploše se daly rozložit deky a bylo tu dost místa i pro zaparkování. Dnes už se tam koupat asi nikdo neodváží, ale na bruslení je rybník stále dobrý, když tedy pořádně zamrzne.

Generace mladistvých tvůrců rybníka měla i jiné vykutálené nápady – aby se páni kluci po náročném bruslení příliš neunavovali dlouhou cestou, naskakovali i s bruslemi přes rameno za jízdy na schůdky pomale jedoucího těžce naloženého nákladního vlaku a nechávali se dovézt těsně před nádraží v České,

Hokej na zálivu Ponávky. (foto od p. Spáčilové)

kde zase za jízdy seskakovali. To raději komentovat moc nebudeme, dnes už je to stejně neproveditelné a už jen chodit zkratkou přes pole a trať, jak jsem to dělala ještě já, by při dnešním provozu znamenalo skončit jako mastný flek na svitavské. Ty časy jsou již nenávratně pryč.

Ovšem samotná výroba ledové plochy zaplavováním luk při Ponávce nebyla ničím novým. Hoši ji mohli okoukat v Lelekovicích na Poňavě, kde kluziště, na kterém trénovalo skvělé hokejové mužstvo a kde se odehrávaly i věhlasné zápasy, nebylo ničím jiným, než rovněž zatopenou loukou.

Louky na Ponávce se tradičně zaledňovaly ale především z jiných důvodů. Led se používal k chlazení v dnes již zaniklém jehnickém pivovaru. **Jan Černohlávek** v knize ***Jehnice 1292 – 2022*** vzpomíná:

Dnes existující rybníčky na Ponávce u Jehnic, u bývalé železniční zastávky na staré „Tišnovce“, nebyly nikdy (mimo rybníka u Vránova mlýna) pravými

*Bruslaři z České na stavidle, pomocí kterého se zaplavovala louka pro vznik kluziště
na Poňavě v Lelekovicích. Třicátá léta. Zleva: Vojtěch Váňa, Vilém Pavelka,
Jan Váňa, ???*

Lelekovské mužstvo sehrálo na Poňavě v roce 1940 zápas i s věhlasným klubem LTC Praha. Hosté vyhráli 21:3

Ledování zachycené malířem Josefem Matičkou

rybníky, ale byly to ohrazené louky se stavidly pro použití v zimním období k ledování. Obhospodařoval je pivovar v Jehnicích (provoz byl ukončen v roce 1943). V letním období byly využívány jako louky pro výrobu sena pro pivovarské koně. Na podzim po sklizení otav byly napuštěny vodou a v zimě se na nich ledovalo.

Po vytvoření dostatečně silného ledu byly sekány kusy ledu a sedláci z Jehnic a okolí je vozili svými povozy do pivovaru v Jehnicích. Pro jehnické sedláky to byl dobrý zdroj výdělku v zimě. U pivovaru v Jehnicích byly v severním svahu vybudovány lednice. Po navezení ledu byly nasypané otvory nahoře zazděny a nad lednicemi bylo uskladněno seno – dvojí význam, jako krmivo a dokonalý izolační materiál. Led se vyvážel po kolejničkách na vozících malým otvorem s vrátky v lednici dole. Led byl používán pro chlazení v pivovare a byl rozvážen spolu s pivem i do hospod v okolí.

Ledování na vodní nádrži někde v Brně. Snad Josef Pavelka?

Ledovalo se i na rybníku u Vránova mlýna (později též „Seidlák“) a možnost ledování byla asi i důvodem, proč rybník s mlýnem koupila v roce 1923 společnost Moravia (pivovar a sladovna).

Na ledování na třech rybnících (mimo Ponávky i na potoku Rakovci) vzpomíná ve stejné knize i **Antonín Pernica**. Alespoň pár úryvků:

...

Ledování, to byla zvláštní výroční událost, a mělo bohatou tradici, neboť trvalo současně s pivovarem. Skutečnému ledování předcházelo hromadné schůzování sedláků, kteří led vozili, ledaři, kteří led na rybníce sekali a připravovali na odvoz a zástupců pivovaru v čele s panem správcem pivovaru v Jehnicích Lamplem Jakobem, který schůze řídil. Na takové schůzi bývalo rušno, neboť se tam stanovily ceny za odvoz 1 metráku ledu z rybníka do pivovarské lednice. Cena byla různá, neboť se ledovalo na třech rybnících. Na rybníku u Seidlova mlýna, na rybníku u zastávky ČSD v Jehnicích a dle potřeby i na rybníku v Rakovcích. Dále se zjednávaly mzdy dělníků v lednicích, pomocné práce a úklid lednic na nádvoří. Průběh společné schůze, která se konávala ve velkém sále v pivovarské restauraci (v hospodě) u Mertů nebyl každý rok

stejný a než se pracovní smlouva podepsala, padlo na obou stranách i několik ostrých slov. Některý rok trvala schůze i po dva dny, než se obě strany dohodly. Účast bývala hojná, asi 100 osob, neboť ledování se účastnili sedláci i dělníci z několika obcí: Jehnice, Ořešín, Řečkovice, Mokrá Hora, Soběšice, Lelekovice, Ivanovice, Česká a Vranov s Útěchovem.

To tedy byla další, takřka zlatokopecká radost z ledu. Není překvapivé, že naši občané u ledování nechyběli, zvlášť když víme, že někteří byli v pivovare trvale zaměstnání a kromě každodenní výslužky piva nosili odsud jistě i nejčerstvější novinky. A stejně dobře můžeme tušit, že naši sedláci – tvrdé palice – se při dohadování rovněž jen tak nevzdávali, takže si takové dvoudenní schůze můžeme docela živě představit. Bez drobných rozbrojů se ale neobešlo ani samotné ledování, šlo přece jen o poměrně velké výdělky a tak se asi někteří hrabivější neovládali a předbíhali. Převládala ovšem hlavně soustředěná práce a dobrá pohoda ve chvílích oddychu:

Trvání ledování nebylo stejné. Rozhodující činitel byly mrazy. Každý povozník měl jednoho pomocníka, který pomáhal nakládat a skládat led – „helfr“. Byla to práce namáhavá, těžká, každý ji dělat nemohl. Přesto však ji vykonávaly i ženy.

Ledování byly vlastně zimní žně, pracovalo se jako v soutěži. Byla to vlastně honička za penězi. Rychle a co nejvíc, protože se platilo za každý metrák podle toho z kterého rybníka. Proto se na fůru nakládalo co nejvíc, do žebrinového vozu opatřeného korbou, podle potahu 17 – 20 metráků. Ráno se začínalo ještě za tmy a končilo pozdě odpoledne, někdy také za tmy.

...

Na rybníku si řídil práci osobně hostinský Potomský. Ten zpravidla rozdělil pracovníky na dvě skupiny: sekáče ledu a tahače. Sekáči sekali šinagle a tahači je hákama tahali na stanoviště, kde je povozníci nakládali na fůry. Práce šla jako na pásu: sekáči – tahači – nakladači – povozníci. Tak to šlo po celý den, ve žňovém tempu, ba po celou sezónu. Povozníci mohli nakládat podle pořadí, které nesmělo být libovolně narušeno. Avšak také někdy došlo k narušení pořadí a Potomský musel zjednat pořádek, aby se předešlo nedorozumění. Ostrým slovům, ba i nadávkám se těžko předcházelo. Že by nikdy nedošlo k problémům při nakládání na stanovišti, to se také nemůže říci, hlavně když „škrutí“ nebylo včas a řádně odstraněno. Nebylo se čemu divit, vždyť se šlo najednou tolik

vzájemně cizích lidí. Cesta od rybníka k pivovaru byla úzká, jednokolejná, proto bylo dovoleno při zpáteční cestě z pivovaru s nenaloženým vozem jezdit po louce. Jednotlivci dělali denně 6 až 8 fůr od 17 – 20 metrů.

...

V době ledování se mnohonásobil ruch v samotném pivovaru. V šalandách bylo veselo a stará Skřivánková – svačkářka měla pilno. Od časného rána roztápěla plotnu do červena a opékala sedlákům a pomocníkům jaternice, jelita, ovary, vařila jim čaj s rumem a jiné dobroty. O pitivo se postaral sklep-mistr Matějů, který i tentokrát nešetřil humorem a legrací.

...

Na rybníce to bylo stejně rušné. Ráno se začínalo brzy, ještě za tmy. Prvně se rozdělal na hrázi rybníka oheň a ohřála se topůrka u seker, násady u krum-páčů a háků, aby se zbavila námrazy. Vedoucí práce na rybníce pan Potomský zkontroloval pracovníky, rozdělil práci, pohovořil s nimi o průběhu práce za uplynulý den a pobídl je, aby začali. Někteří ještě nezačali a už žadonili, aby jim nalil osmičku čisté, aby měli kuráž do práce. Nebyl jejich přáním překvapen, znal dobře své pracovníky a tak bez otálení splnil jejich přání. Pilo se „na řad“, každého zákazníka měl zapsaného v notýsku a věděl předem, že během dne bude tento notýsek vytahovat z kapsy a zapisovat. Na břehu rybníka na přehledném místě měl své stanoviště, bednu se zámek, velký stůl a jednu židli. V bedně měl uložený proviant a nějaké větší papíry a na stole byl postavený petrolejový vaříč, kde se vařil čaj a na kastrole se opékaly uzeniny. Měl to dobře zorganizované. Každé ráno a dle potřeby mu přivezl pan Gebel, povozník z Řečkovic čerstvý chleba, slané pletýnky a křupavé rohlíky od p. Hromádky, párky a cveky na ohřátí od řezníka Veselého z Řečkovic a pro změnu i dobrou sekanou. Vzornou obsluhu obstarával sám osobně s rodinným příslušníkem.

Po dobu ledování se v mlýně nesmělo mlít, aby byl stále dobrý stav vody.

Návštěvníků tohoto romantického zasněženého údolí bylo vždy dostatek. Jedni přišli na zamrzlý rybník bruslit a druzí zase ze zvědavosti, jak to ledování z blízka je. Přišli i žáci z jehnické školy a páni učitelé Kalvoda Vladimír a Synek František. Stejně byli zvědaví cestující projíždějící vlakem v bezprostřední blízkosti několikrát za den. Přišel i pan baron Bauer v doprovodu svých hajných, Berana Fr. z Mokré Hory, Berana Fr. z Lelekovic a s fořtem Böhmem. Přišli se podívat na ledování i Brňané jako turisté. Ještě před několika lety byl mezi nimi i Merhaut Josef s celou rodinou. Toto údolí znal velmi dobře, neboť během roku

Jehnice s pivovarem

tímto údolím procházel pěšinou podle Ponávky k Slavičkovu mlýnku – klepáči do Lelekovic na letní pobyt.

Ledování, na které se přišel podívat spisovatel a novinář Josef Merhaut, se tak muselo odehrávat ještě před jeho smrtí v r. 1907. Vzpomínky Antonína

Pivovarská restaurace – oblíbený cíl turistů

Pernici jsou tedy hodně staré a asi zahrnují široké období, které se – jak autor zmiňuje – neobešlo ani bez těžkého zranění a úmrtí. Co bylo pro diváky atraktivní podívanou, bylo asi nejen těžkou, ale i nebezpečnou prací.

Josef Merhaut se do Brna přestěhoval z Prahy v r. 1885, mohl tedy sledovat, jak vedle starobylého jehnického pivovaru povstal nový, parní, moderní. Ještě donedávna se skvěly na průčelí jeho hlavní budovy iniciály T. O. a letopočet 1886. Označovaly jméno majitele a budovatele Theodora Offermana a rok výstavby. Vedle pivovaru byl postavený zámek s anglickým parkem, jezírkem, sochami, altánky... Vyhlášená byla pivovarská restaurace, která se stala vděčným turistickým cílem – nejen kvůli dobrému pivu, ale i krásnému okolí.

Jehnické pivo bylo kvalitní a žádané (třeba i ve Vídni), škoda, že pivovar zanikl. Jeho chátrající areál prošel v nedávné době radikální proměnou, vznikla tu moderní bytová zástavba, jen hlavní budova vzdáleně připomíná jeho zašlou slávu. Stálo by za to se v některém z příštích čísel pivovaru více věnovat, zvlášť když má letos kulaté výročí od svého znovuzrození.

Dobrou zprávou je, že tradici oblíbeného jehnického piva se snaží oživit dva nadšenci z Jehnic, takže si ho můžete dát třeba v Sokolském bufetu u rybníka v Rakovicích (pod Ořešínem, od Jehnic po žluté značce). Ti ho ovšem vaří v pivovaru v Předklášteří. A abychom zůstali u ledu, bufet stojí hned vedle kluziště, takže na mrazivou procházku si sem můžete případně přinést i brusle.

Rozloučíme se ještě jednou vzpomínkou na staré časy. Na začátku jsme zmínili, že starší generace bruslívala také v Lelekovicích na Alexově rybníku. Ten byl blízko školy, takže v zimě ho už během vyučování toužebně obhlížely zraky žáčků, kteří jen čekali, až zazvoní a budou ho moci otestovat. Některé zážitky se vtisknou do paměti na celý život. Tento mi předal rodák z České a věrný čtenář našeho občasníku, pan Olda Boleslav:

Alexa měl mlýn a rybník, dnes už neexistující, kam jsme chodili bruslit. Mám jednu krásnou vzpomínku – hráli jsme jako kluci hokej, a když byla tma, že jsme neviděli na puk, tak jsme jen tak bruslili s holkama, byl úplněk, všude jen sníh, jen v kostele se svítilo a zkoušely tam vánoční zpěvy, krásně se to neslo, no atmosféra jak z Ladových obrázků.

Prchavý okamžik, a přece se tak trvale otiskl do duše malého kluka. Z takových, jako z kamínků v mozaice, se v nás skládal obraz šťastného dětství. Nechcete se také podělit o svoje vzpomínky?

Daniela Hrušková

Z předvánočního posezení seniorů

Zpravodaj obce Česká. Ev. č. MK ČR E 21297. Neprodejné! Vydává OÚ Česká nákladem 440 výtisků. Připomínky a podněty zasílejte na e-mail hruskadada@seznam.cz nebo doručte na OÚ Česká. Redakční úpravy vyhrazeny.

Uzávěrka dalšího čísla: 1. dubna 2026